

KLIMA

PARTNERSKABS
SAFTALE
MELLEM
VEJLE KOMMUNE
& ØSTERBO

VEJLE
KOMMUNE

østerBO <<
WWW.OSTERBO.DK

Baggrund

Med Aftalen om Klimaloven af 6. december 2019 mellem regeringen (Socialdemokratiet), Venstre, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti og Alternativet skal Danmark tage lederskab for den grønne omstilling. Danmark skal arbejde aktivt for Parisaftalens mål om at holde den globale temperaturstigning nede på 1,5 grader. Med aftalen om en bindende klimalov skal Danmark have et mål om 70% reduktion af drivhusgasudledningen i 2030 i forhold til 1990, og et langsigtet mål om klimaneutralitet senest i 2050.

I 2020 besluttede Vejle Byråd at bakke op omkring dette mål med en ambitiøs klimaplan, som sætter ambitiøse mål for at reducere udledningen af drivhusgasser i vores kommune. Men kommunen kan ikke løse klimaudfordringen alene, vi er nødt til at samarbejde og indgå i partnerskaber med verden omkring os.

Vejle Kommune vil bidrage til de nationale målsætninger blandt andet ved at indgå klimapartnerskaber med boligorganisationer hjemmehørende i Vejle Kommunen. Med godt 20% af boligmassen og 15% af befolkningen som beboere i Vejle Kommune er det helt naturligt for boligorganisationerne at tage del i klimakampen, og være en del af den grønne omstilling, som skal gavne det grønne velfærdssamfund i fremtiden.

Overordnet er det hensigten, at Danmark i 2050 er et samfund baseret på 100% vedvarende energi uden brug af fossile brændstoffer - og allerede om mindre end 15 år skal vi være helt og aldeles overgået til vedvarende energi, når det gælder el og opvarmning. Forskning viser, at det kun kan lade sig gøre, hvis energiforbruget i boligmassen bliver reduceret ganske betragteligt. Det stiller selvsagt store krav til blandt andre vores boligorganisationer, og det anerkender vi gennem en klimapartnerskabsaftale.

Klimapartnerskabets resultater evalueres i Boligpolitisk Styregruppe, hvor vi kontinuerligt vil arbejde med evalueringer, vidensdeling og skabe innovative løsninger i samarbejde med hinanden. Vi kan kun nå målet i fællesskab, da mange af løsningerne kræver et massivt pres enten politisk eller i andre brancher – og her står vi stærkere sammen. Samtidig kan vi få bedre muligheder for finansiering af visse initiativer ved at være i et partnerskab både i forhold til lukrative indkøbsaftaler, ansøgning af puljer og fonde og deslige.

Vi skal sammen blive bedre rustet til at udvikle vores "mindset" fra økonomisk til en totaløkonomisk klimabundlinje, hvor alle sejl sættes ind på, at vores fælles fremtid bliver grønnere og mere bæredygtig.

Formål

Med denne klimapartnerskabsaftale mellem ØsterBO og Vejle Kommune forpligter ØsterBO sig til at bidrage til det nationale mål om 70% reduktion af drivhusgasudledningen i 2030 i forhold til 1990, samt netto-nul i 2050. Vejle Kommune forpligter sig til at understøtte ØsterBO's arbejde med at nå i mål.

Partnerskabet er funderet i de mål og handlinger, som ligger til grund for Vejle Kommunes klimaplan 2020-2050 (<https://www.vejle.dk/media/35521/vejle-kommune-klimaplan-webtilgaengelig.pdf>), og ØsterBO forpligter sig hermed til at bidrage ind i den plan.

Med partnerskabet vil ØsterBO arbejde med nedenstående målsætninger for at nå det nationale mål om 70% reduktion af CO2 i 2030:

Energieffektiviseringer

ØsterBO har i alle afdelinger fjernvarme med undtagelse af en afdeling med varmepumpe (jordvarme). I alle afdelinger i ØsterBO kan beboere allerede i dag følge deres forbrug, og holde det op imod deres aconto indbetaling på beboerens "MinSide".

ØsterBO vil følge udviklingen med anvendelse af varmemålere, der måler på rumtemperatur og afventer erfaringer fra andre, inden der tages en beslutning om evt. at overgå til måling af forbrug via rumtemperatur.

ØsterBO har gennemført en del kampagner overfor beboerne i forhold til energispareråd (skimmelsvamp problematikken), og ØsterBO tager ansvar ind i beboernes aconto indbetalinger, når der sker ændringer i priserne ved forsyningsselskaberne.

ØsterBO monitorerer vandforbruget i vores lejemål, således løbende toiletter/lækager opdages hurtigt og udbedres.

Målsætninger:

- ØsterBO vil udarbejde en handleplan for afkøling af fjernvarmeanlæg – med mål om, at 90% af vores bygninger efterlever kravene til afkøling (baseret på 2022 krav) frem mod 2030.
- ØsterBO laver screening for rentabilitet i solcelleanlæg i én afdeling i 2023 og viser den sig rentabel, så screenes alle ØsterBO's øvrige afdelinger inden udgangen af 2025. ØsterBO vil løbende følge udviklingen og tage screening op. Målet er, at der installeres solceller, der hvor det er rentabelt.
- ØsterBO har et mål om at nedbringe energiforbruget med 20% i ØsterBO's ejendomme med energimærk D eller derover frem mod 2030.
- ØsterBO har et mål om at nedbringe energiforbruget med 10% i ØsterBO's ejendomme med energimærk C frem mod 2030.
- ØsterBO vil arbejde for et mål om at forbruget (KWh) til fælles el samlet set i ØsterBO reduceres yderligere med 20% frem mod 2030.
- ØsterBO har et mål om, at beboernes forbrug til vand (M3) reduceres med 10% frem mod 2030 baseret på kampagner og optimeringstiltag.
ØsterBO har et mål om, at beboernes forbrug til varme (MWh) reduceres med 20% frem mod 2030 baseret på kampagner og energireoveringer.

Bygningsdrift

ØsterBO har en byggepolitik og en indkøbspolitik, der prioriterer grønne og bæredygtige tiltag på materialer.

Målsætninger:

- ØsterBO har et mål om, at der uddannes en medarbejder i ØsterBO's byggeafdeling som DGNB-konsulent.
- ØsterBO har et mål om at arbejde med regenerativ drift frem mod 2030.

Affaldssortering

ØsterBO anvender i dag mange interne ressourcer på affaldssortering, det være sig både i forhold til affald ved nedgravede molokker, og særligt affald ved ØsterBO's storskraldsordninger.

ØsterBO har i dag klimaambassadører (beboere), der aktivt tager ansvar ind i udnyttelse af ressourcer og arbejder for beboernudging i forhold til sortering af affald og genbrug.

ØsterBO kører allerede kampagner overfor beboerne i forhold til, hvorfor det er vigtigt (også for den enkelte beboer), at der sorteres korrekt (affaldssortering var årets tema i ØsterBO i 2022).

ØsterBO arbejder med klunserreoler i storskraldsordninger (til genbrug) samt loppemarkeder på tværs af afdelingerne.

Målsætninger:

- ØsterBO har et mål om at håndtering, herunder sortering af affald i egne miljøstationer, skal ske med en halvering af de medarbejderressourcer, der anvendes internt i ØsterBO i dag.
- ØsterBO vil arbejde for at økonomisere sorteringsproblematikken overfor ØsterBO's beboere, således det bliver mere håndgribeligt, at det også koster på huslejen, når beboerne ikke sorterer korrekt.
- ØsterBO vil fortsat arbejde med kampagner overfor beboerne i forhold til optimering af affaldssortering.

Grønne transport tiltag

ØsterBO er i proces med at udrulle en rammeaftale for ladestandere til afdelinger med mere end 20 p-pladser, hvilket kræver godkendelse i de enkelte afdelinger.

ØsterBO har tidligere haft delebilsordninger i 2 områder med Green About (firmaet er lukket). En ny aftale med delebilsordning giver pt. udfordringer, da denne skal dække et minimumsbeløb (som ØsterBO ikke kan garantere).

I ØsterBO's egen bilpark er 5 ud af 10 firmabiler eldrevne. ØsterBO har flere eldrevne maskiner, men også maskiner på fossile brændstoffer. ØsterBO har en indkøbspolitik, der regulerer, at der altid undersøges for eldrevne maskiner/biler forud for udskiftning. Indkøbes der biler/maskiner på fossilt brændstof, skal der foreligge en redegørelse på hvorfor, herunder f.eks. at der pt. er udfordringer med trækraft på nogle eldrevne maskiner frem for diesel/benzin (hvis man skal kunne betale sig fra dem).

Målsætninger:

- ØsterBO vil løbende undersøge markedet for delebilsordninger, som kan fungere i en boligorganisation.
- ØsterBO har et mål om, at der er installeret ladestandere i alle ØsterBO's afdelinger med mere end 20 p-pladser frem mod 2030. Allerede i 2023 forventes det, at mere end 60% af ØsterBO's boliger har adgang til ladestander på egne matrikler eller tilstødende matrikel.
- ØsterBO har et mål om, at egen bilpark ikke indeholder biler, der anvender fossile brændstoffer i 2030
- ØsterBO har et mål om, at 70% af maskinerne, der anvendes i ØsterBO, er eldrevne.

Biodiversitet og Lokal Afledning af Regnvand (LAR)

ØsterBO har allerede betydelige arealer med engblomster og uberørt natur. Omkostningerne til pleje af arealer, der tilgodeser biodiversitet, skal nedbringes til niveau som traditionelt haveanlæg. I den forbindelse skal partnerskabet arbejde på tiltag og evt. en fælles maskinpark til brug for arealer med biodiversitet, så omkostningerne til drift nedbringes.

ØsterBO har bebyggelser med LAR, og organisationen separatkloakerer løbende og arbejder med LAR, hvor det giver mening.

ØsterBO anvender ikke sprøjtegifte.

ØsterBO har igennem flere år haft en træpolitik, som handler om at bevare træerne i ØsterBO.

ØsterBO har biodiversitet som årets tema for 2023.

Målsætninger:

- ØsterBO har et mål om at fordoble arealer med engblomster eller anden beplantning, der understøtter biodiversitet frem mod 2030.
- ØsterBO har et mål om at finde driftsmæssige optimeringer på håndtering af områder udlagt med engblomster (biodiversitet).
- ØsterBO har et mål om yderligere kampagner omkring biodiversitet i afdelingerne.
- ØsterBO screener for LAR løsninger i forbindelse med renoveringer og nybyggeri. LAR løsninger udføres, hvor det giver mening.

Ændret brugeradfærd

ØsterBO arbejder løbende på at tilpasse vores tilgang til at passe på vores ressourcer. Derfor er der i ØsterBOs indkøbspolitik formuleret nogle krav, som skal opfyldes, når der foretages indkøb af vare og tjenesteydelser, herunder krav om at understøtte FN's verdensmål og særlige krav vedr. ansvarligt forbrug og produktion. Indkøbspolitikken vil løbende blive tilpasset, og krav i forhold til bæredygtige indkøb vil blive skærpet frem mod 2030.

ØsterBO har siden foråret 2022 arbejdet med rekruttering af interne klimaambassadører til bl.a. affaldshåndtering/genbrug – energispareråd – biodiversitet mv. Det er vigtigt for ØsterBO, at de beboere, der melder sig, også selv kan byde ind med emner de brænder for, så ordningen bliver bæredygtig.

ØsterBO ønsker, at partnerskabet i fællesskab med de andre boligorganisationer undersøger mulighederne for fælles uddannelse/branding/netværk af klimaambassadører, da det kan være med til at løfte prestigen i at deltage.

Målsætninger:

- ØsterBO har et mål om, at vores aktive klimaambassadører vokser fra 8 til minimum 20 beboere frem mod 2030.
- ØsterBO har et mål om, at bæredygtigt indkøb jf. ØsterBO's indkøbspolitik integreres og udbygges løbende frem mod 2030.

Med partnerskabet forpligter Vejle Kommune sig til nedenstående målsætninger for at nå et mål om 70% reduktion af CO2 i 2030:

- At arbejde for at gøre det lettere at have bil- og elcykel deleordninger fx ved attraktive p-pladser i byen.
- At styrke samarbejdet omkring grøn omstilling mellem ØsterBO, de øvrige boligorganisationer i kommunen og Vejle Kommune, fx ved i fællesskab at udvikle og samtænke nye indsatser og projekter bl.a. ved at sekretariatsbetjene en arbejdsgruppe, der gøres ansvarlige for aktiviteter og fremdrift i indsatser.
- At igangsætte konkrete kampagner, initiativer og projekter med henblik på at øge incitamentet til at tilvælge en grønnere livsstil.
- At arbejde for at samle stærke konsortier til projektansøgninger til eksempelvis prøveprojekter på energibesparende foranstaltninger.
- At arbejde for at udnytte muligheder for finansieringsstøtte.
- At lægge et pres på politiske organisationer, brancher, forsyningsselskaber mm., hvor partnerskabet har brug for andre til at kunne rykke på klimadagsordenen.
- Partnerskabet vil lægge pres på el-forsyningsselskaber for hurtigere opgradering af elforsyning i områder, hvor der er ønske om ladestandere, da manglende forsyningssikkerhed kan være en barriere for udrulning af ladestandere i de almene afdelinger.

Parterne er enige om, at det er et delt ansvar at indfri målet om lavere klimabelastning. Skal målet nås, kræver det, at kommunen som myndighed, organisationsbestyrelsen i ØsterBO, den enkelte afdeling og beboer ændrer på deres tilgang til energiforbrug og deslige. Ved at udnytte hinandens viden og ressourcer, vil parterne skabe noget sammen, som de ikke kan gøre hver for sig.

Parterne er i udgangspunktet enige om, at der ikke findes én løsning, der alene kan reducere boligorganisationens klimabelastning. Der skal arbejdes med mange områder, både med små og store omstillinger og projekter. Derfor er det et centralt og selvstændigt formål med partnerskabet, at parterne videns baseret, i fællesskab og i gensidig tillid arbejder på at definere et antal projekter og omstillinger, der hver især bidrager til konkret grøn omstilling, samtidig med at der er forståelse for, at boligorganisationen løfter andre almene forpligtigelser. Endvidere er der forståelse for, at beboerdemokratiet skal godkende flere af ovenstående målsætninger for, at de vil kunne realiseres.

Partnerskabet

Med et partnerskab menes et frivilligt, men gensidigt forpligtende samarbejde om en fælles vision og et delt mål, som ingen af parterne kunne nå selv. Et partnerskab bygger ikke på kontrakter og jura, men på tillid og fælles indsatser. Parterne går ikke ind i samarbejdet med foruddefinerede krav og leverancer, men finder i fællesskab de løsninger, der indfried det fælles mål. Partnerskabet er derfor heller ikke tidsafgrænset – vi samarbejder, indtil vi har løst de fælles målsætninger om grøn omstilling.

Vejle Kommune står for at sekretariatsbetjene partnerskabet under BolivVejle. Finansiering af enkeltprojekter vil ske fra gang til gang – med finansiering fra boligorganisationen selv, fra kommunen, fra nationale og europæiske støttemuligheder og fra private fonde.

Der indgås klimapartnerskaber med de andre boligorganisationer, der også er en del af BolivVejle, og derfor vil der på Boligpolitisk Styregruppemøde være en årlig opsamling på indsatserne. En gang årligt vil der blive

gjort status på boligorganisationernes klimaudledning, så delmålene, som skal være med til at nå målet om 70 % reduktion i 2030, kan monitoreres. Denne afrapportering deles med byrådet.

Partnerskabet kan:

- Identificere igangværende indsatser, lavt hængende frugter og største potentialer.
- Proaktivt forberede både boligorganisationen og kommunen på nationale tiltag.
- Forberede de stærke konsortier til projektansøgninger.
- Udnytte muligheder for finansieringsstøtte.
- Faglig sparring.
- Politiske succeser gennem samarbejde og fælles kommunikation.

Partnerskabet vil i praksis frem mod 2030 arbejde gennem flere indsatser:

- Møder mellem almene boligorganisationernes aktører (andre relevante partnere).
- Fastsætte konkrete projekter og yderligere rammer for partnerskabet (opgaver, roller, tid, ressourcer).
- Udarbejdelse af analyser.
- Oplysningsaktiviteter.

Aftalens ikrafttræden og løbetid

Denne aftale er gældende fra 1. juni 2023 og er fortløbende indtil 2030. I forlængelse af denne partnerskabsaftale indgås aftaler om konkrete projekter mellem Vejle Kommune og ØsterBO, når det er relevant. Såfremt rammerne ændres væsentlige for en af parterne, eller der indføres ny lovgivning, som påvirker aftalens indhold, indkaldes aftaleparterne til drøftelse og evt. genforhandling af aftalen.

Nærværende aftale kan opsiges af begge parter med tre måneders varsel.

Direktør i ØsterBO

Pia Lyngdrup Nedergaard

Direktør i Teknik & Miljø, Vejle Kommune

Michael Sloth

Formand i ØsterBO

Karin Mortensen

Borgmester i Vejle Kommune

Jens Ejner Christensen